

ΓΑΣΤΡΟΟΙΣΟΦΑΓΙΚΗ ΠΑΛΙΝΔΡΟΜΗΣΗ

Γαστροοισοφαγική παλινδρόμηση καλείται η παλινδρόμηση περιεχομένου του στομάχου στον οισοφάγο, η οποία προκαλεί παθολογικά συμπτώματα.

Η γαστροοισοφαγική παλινδρόμηση στη βρεφική και παιδική ηλικία είναι συχνότερη από ότι γενικώς νομίζεται. Στις περισσότερες περιπτώσεις (> 90%) η παλινδρόμηση θεραπεύεται μόνη της στο πρώτο έτος της ζωής, καθώς ο κατώτερος οισοφαγικός σφιγκτήρας ωριμάζει, όμως ένας μικρός αριθμός παιδιών εμφανίζει προβλήματα, τα οποία χρειάζονται αντιμετώπιση, είτε με φαρμακευτική αγωγή, είτε με χειρουργική επέμβαση.

Η παλινδρόμηση των γαστρικών υγρών, τα οποία περιέχουν υδροχλωρικό οξύ, προκαλούν οισοφαγίτιδα και προοδευτική καταστροφή του βλεννογόνου του οισοφάγου. Αυτό έχει ως συνέπεια την εμφάνιση μικροαιμορραγιών, λόγω διάβρωσης αγγείων καθώς και ανάπτυξη ουλών και στενώσεων του οισοφάγου.

Στα βρέφη η γαστροοισοφαγική παλινδρόμηση εκδηλώνεται κυρίως με αναγωγές και εμέτους. Οι έμετοι μπορεί να περιέχουν αίμα και να προκαλέσουν αναστολή της ανάπτυξης. Άλλα συμπτώματα είναι κλάμα, ευερεθιστότητα, ξαφνικό ξύπνημα τη νύχτα και σιδηροπενική αναιμία, λόγω της χρόνιας απώλειας αίματος. Επίσης μπορεί να προκληθεί εισρόφηση, βρογχοπνευμονία ή και αιφνίδιος θάνατος.

Στα παιδιά οι έμετοι είναι σπάνιοι, όμως αναφέρονται στο ιστορικό του παιδιού στη βρεφική ηλικία. Τα συμπτώματα μοιάζουν με αυτά των ενηλίκων. Το οπισθοστερνικό αίσθημα καύσου είναι χαρακτηριστικό, που συνήθως συνοδεύεται από αναγωγές γαστρικού περιεχομένου. Η δυσφαγία συνδέεται κατά κανόνα με στενώσεις του οισοφάγου και τα παιδιά περιγράφουν ότι το φαγητό «κολλάει» ή «σκαλώνει». Συχνή είναι και η αναιμία από μικροαιμορραγίες λόγω της οισοφαγίτιδας. Άλλα συμπτώματα είναι κοιλιακός ή θωρακικός πόνος, πνευμονία εξ εισροφήσεως, λαρυγγόσπασμος, χρόνιας βήχας, πνιγμονή, άπνοιες.

Η διάγνωση γίνεται με οισοφαγογράφημα με κατάποση βαρίου, όπου ελέγχεται η ανατομική εικόνα του οισοφάγου, τυχόν στενώσεις και ελκωτική οισοφαγίτιδα. Ο 24ωρος έλεγχος του pH στον κατώτερο οισοφάγο, είναι η πιο αξιόπιστη μέθοδος διάγνωσης της γαστροοισοφαγικής παλινδρόμησης. Η μανομετρία του οισοφάγου μπορεί να είναι χρήσιμη στο να καταδείξει τα περιστατικά που θα χρειαστούν χειρουργική θεραπεία. Η οισοφαγοσκόπηση και η βιοψία θα καθορίσουν τον βαθμό της οισοφαγίτιδας και της φλεγμονώδους κυτταρικής διήθησης. Το σπινθηρογράφημα με τεχνήτιο, μπορεί να καταδείξει πνευμονική εισρόφηση.

Η συντηρητική αγωγή συνίσταται σε χορήγηση μικρών, συχνών γευμάτων, στα οποία προστίθενται ουσίες που τα κάνουν παχύρευστα. Τα παιδιά τοποθετούνται σε ημικαθιστική θέση (45°-60°) ημέρα και νύχτα. Η αγωγή αυτή έχει καλά αποτελέσματα στο 80-95% των παιδιών κάτω των 14 μηνών και πρέπει να ακολουθηθεί τουλάχιστον έξι μήνες. Εξαφάνιση των συμπτωμάτων δεν σημαίνει εξαφάνιση της παλινδρόμησης. Επίσης χορηγούνται αντιόξινα, καθώς και ανταγωνιστές της ισταμίνης που περιορίζουν την έκκριση οξέων του στομάχου και επιτρέπουν την ίαση της οισοφαγίτιδας. Τέλος, φάρμακα που αυξάνουν τον τόνο του κατώτερου οισοφαγικού σφιγκτήρα και επιταχύνουν την κένωση του στομάχου συμβάλλουν στην βελτίωση της κατάστασης.

Ενδείξεις χειρουργικής θεραπείας είναι η αποτυχία της συντηρητικής θεραπείας ή η αδυναμία εφαρμογής της (όπως σε βρέφη με άπνοιες που απειλούν τη ζωή τους), η ύπαρξη στένωσης του οισοφάγου, η χρόνια πνευμονική νόσος και η συνύπαρξη νευρολογικής βλάβης.

Ο στόχος της χειρουργικής επέμβασης είναι η επιμήκυνση του ενδοκοιλιακού τμήματος του οισοφάγου και η δημιουργία πέριξ αυτού μιας βαλβίδας που θα εμποδίζει την παλινδρόμηση του γαστρικού περιεχομένου.

Η συχνότερη εν χρήσει μέθοδος είναι η τεχνική Nissen-Rosetti, κατά την οποία ο θόλος του στομάχου κινητοποιείται, περιβάλλει και στερεώνεται γύρω από τη γαστροοισοφαγική συμβολή. Επειδή με τη μέθοδο αυτή οι ασθενείς αδυνατούν να κάνουν έμετο, αλλά και αποβάλλουν αέρια από το στομάχι προς τον οισοφάγο, υφιστάμενοι σημαντική ενόχληση, αναπτύχθηκαν άλλες τεχνικές κατά τις οποίες ο θόλος του στομάχου περιβάλλει τη γαστροοισοφαγική συμβολή κατά 270°-180° μόνον και οι οποίες δεν έχουν αυτά τα προβλήματα.

Η επέμβαση πλέον γίνεται κατά κανόνα με λαπαροσκόπηση.

www.invalioullis.gr